

Motion till riksdagen

1988/89:Jo812

av Bertil Persson (m)

Miljöfarliga utsläpp

Det finns tecken som talar för att den s k Bubble-modellen kan vara ett värdefullt inslag i den framtida miljövardspolitiken. Detta motiverar att frågan utreds.

Miljövarsdebatten har pekat på rader av problem som måste åtgärdas. När det gäller åtgärderna för att begränsa och minska utsläppen av förorenande ämnen, har i Sverige hittills främst diskuterats regleringar och miljövarsavgifter. Båda vägarna erbjuder nackdelar.

Hittills har koncessionsbeslut endast gällt nyetablerande industri, medan de äldre företagen undgått att drabbas av utsläppsrestriktioner. Genom att därigenom vissa företag åläggs höggradig rening och andra slipper krav blir konkurrensförhållandena sneda.

Miljöavgifterna har den nackdelen att ökade utsläpp i princip tillåts, förutsatt att staten får ökade inkomster.

Olika sätt att positivt utnyttja marknadskrafterna för att minska föroreningarna har prövats på sina håll i USA. Den s k Bubble-modellen förefaller härvid inte ha varit utan framgång.

Bubble-modellen innebär att man för en stad eller en region fastlägger en högsta tillåtna utsläppsnivå för olika föroreningar – en bubbla. Sedan krymper denna successivt efter angiven tidtabell. Fastställda utsläppsgränser får aldrig överskridas.

Om ett nytt företag eller projekt som medför att ytterligare föroreningar tillkommer, måste företaget köpa sig plats i "bubblan", genom att överenskomma med ett befintligt företag om att detta renar sina utsläpp i minst motsvarande grad. Eftersom de första 90% av rening av ett utsläpp i regel är billigare än de följande 9%, ger metoden ofta stora resultat till små kostnader. De stora utsläpp som upphör från det befintliga företaget när rening installeras motsvaras sällan av lika stora nya utsläpp från det nytillkomna företaget. Nettoeffekten blir ofta mycket gynnsam.

Metoden kräver att samhället kontrollerar utsläppsmängderna, men detta sker redan i dag. I övrigt blir miljövarde självreglerande, utan statliga avgifter.

Det finns all anledning att studera erfarenheterna av de försök med Bubble-modellen som gjorts i USA för att se i vad mån dessa erfarenheter kan tas till vara i form av försöksverksamhet även i Sverige. Därför borde staten på lämpligt sätt utreda och pröva frågan om tillämpning av Bubble-modellen inom miljövarde i Sverige.

Hemställan

Mot. 1988/89

Med anledning av vad ovan anförts hemställs

Jo812

att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anförts om prövning av Bubble-modellen inom miljövarsarbetet.

Stockholm den 23 januari 1989

Bertil Persson (m)